

ৱাৰী মজা

ইন্সপেকসন
লোভিতা মোহন

পাশ্চাত্য খুন্সং কয়। ঈশ্বিনো
ধুমজিল্লকপদী পাসল খোজু বা খুণ্ডী লৈকায়
মীক্ষম পাঙখোজু না নুংটিৰী ফোঙলিবা পাউ-
চেশিংগী মতেং সৌবা তারকই। লৈকায় লৈকায়
কয়সু মথং মথং মাণী মাণী গুজমৰী থাজা পাউ-
চেশিংদো হাজুনা লৈঙাক পূৰীবশিনো মতেং
পাঙ বীনবা হায়জৰনমী। কনাসনু মনাদা
হালীৰক্ৰুবা হায়জবা খুণ্ডি তাৰীৰক্ৰুবা পাসল
লৈজৰনা খুণ্ডজাশিং কোক্তা খুং হাজুং, খৰা
অমনা মাণী মাণী মৰী মতাশিংগী ময়ুমদা
শাইহাংদুনা লৈনখিবা যাওৱে। লৈকায়গী মচিন
চংগী ইমা ইবেন খৰনা লৈকায়দুগী কাউসিল্লর,
মেয়ৰ উন্নয়নবস্তু খোনা লৈতে ডাকপীৰক্ৰে,
লমদমদুগী মীয়ায়গী মীহৎ ওঁমো কাথিবা এম.
এল এ গী মনাকোৱো হোঁহোবা গুমেং, তশেংবমজি
মফম খুণ্ডি ঈশ্বিং তাডেং হায়নৰনবিনো। মাসু মশা
লাজু না মাণী কেস্তৰা কমদৌৱি হায়বা য়েংফম
খোকপিন খেংদুনা ৱাৱৌজে মীয়ায়।

ফংজৰগনি খন, নোংমেগী শুক্ষম নোক্ষম, চানা
থক্ৰবা লৈৱক্ৰুবা মীওইশিংগী মশাদা মঙান অমা
ফাওৱকপঙননি খনাজে। পাউ হায়ৱক্ৰুবা মজুং
নুমিং নিনি শুভদা ময়াম নিনফুং নিনফুং গুঙনৰকপা
হৌৱকই, গুৱাৰা অঙোমজামমণীদা নুপা অনীখক
লাক্ৰুগা ফোতো কাপখি, মরমদি খঙহৌদে। খৰনা
অমুক হায়ৱকই, গাৰী মচা তোংবা নুপা অনীলাকই
অদুগা লৈকায়সিদি ঈশ্বিং অমতা চাউদেং হায়ৱক্ৰুগা
খুন লোৱবগী লৈৱিবা খোং মথজু দা লেঙুনা ৱাৰী
শানহৌবা অসিনচিবা। মৈ হৌনা শাউৱৰী লৈকায়গী
লুচিংবীসু পাউ অসে তাৱক্ৰে, মশা মথজু খাজে,
কৰিঙখা লোয়শঙগী মীনা চেক লাকপা ওইৱপ্ৰবদি
লৈকায়গী হৌৱা পাইবী লুচিংবী নংত্ৰেগা ক্ৰুৱকী
মীওইশিং ৱাৰজুনা মখোয়গা পুৱা চংগীমদুনা য়ুম
(৩০) কুস্থামুক ঈশ্বিনো পুৰিবদু চঙ-চঙদুনা ফোতো
কাপমীয়াগদৌৱনি, গুৱাকৈ ফাৰ্মা কৰাণী পাখোক্ত্ৰে
মঃ-মতেৱে য়েংহেনগদৌৱনি, লৰী-শৰোক্তা গাৰী
হৌৱগা চুচিং: চংখিবা অদুদি য়ায়া লানবনি। চেং
-থোউ হৰাৱা-ঈশ্বিংখত্ৰা। (থক্ৰবা)। ওইৱবস্তু
সরকাৱনা মতেং খিতা পাউ ৱাৰজুতা খনজৰুবা
লৈজৰনা পুয়া কায়খিৱসিদি ভোংকী মতমদতা
নিংখিণীৱক্ৰুগা অৱা অনা তাৱবশিংগী মতেংনা
পাংনিংবা মখোয়শিংৱ কৰুৱা মখলগী মীওইশিংগো,
মখোয়গীসু ঐশ্বোয়গা হায়জৰকপা মতাং লাকখিনি
খন তুমিনি মপুঞ্জিং ফাজিঞ্জৰা হোংনৱি।

তপা তপা ঈশ্বিনগী ইমায় ৱাংবা
হেংগংলকই, নোং চুৱদি লেপাত্ৰে অদুৰ
মৌখংলকপা চেনশিনলকপা পাং-কোমগী
নমৰীৱবা ঈশ্বিং মৱত্ৰা। পীজিৰি বা কৱিসু
খঙজবদা মচাশিংগী নীংওইদা খাঙফম খঙজবদা
মবা-মপা ওইশ্বিং পাসল লৈতে খাংবা
তানি। লৈকায়গী ইমা লুচিংবীদুনা শোক্ত্ৰে
যুয়ুশিং উন্নয়না হেং হেং হায়জু ঐশ্বোয়না
গুনি ৱাৰিবা ময়ামশিংগী মতেং পাঙবীনবা
কনাসু লৈতে হায়বা ঐশ্বোয় খঙজিনসি,
ভোংকী মতম লাক্ৰুবা কান্দা ঐশ্বোয় পুৱা
অফবা, মপুং শেংনা লৈকাইবী লৈৱাকী থবক
তৌৱক্ৰুৱাবা মীওইদুত্ৰে খল্লগা ভোং খাশি,
ঐশ্বোয়গী হকতি মাঙবা য়াদবনিনা ভোং
খিংবিদি য়াদে, মতমদুৱনি লুচিংবিংগো জ্ঞান
তাৱক্ৰুৱাবা, শেংনা মী লেবা য়াদে হায়বা
উংলসি। মতম কয় হৌশ্বে, মথোং মৱম
খঙদবা কনাসু উহৌ-খঙহৌদো লোশিনি
ঈশ্বিং ঈচাউগী ইঙ্গপেঞ্জ, ভোংহতা
কায়খিবদুগী কায়খিন্দুনা অমনা, মাণী মাণী
কেস্তৰা ঈশ্বিং ইচাওগী নমাতা সৱকৱৰী
কায়খৰকখিবা পৈশাদুনা কনগী ফুৱিংখাওগা
পায়শিন্ত্ৰবা কনাসু খঙদবা খিগংপিনবা
লেভনা অসুৱা লোয়শিনখি ইঙ্গপেঞ্জ।

ভাবুভুংদগী

(সেপ্টেম্বৰ থা অসি মীয়ায়গী লুচিংবা হিজম ইৱাবতকী থানি। হিৱম খুণ্ডিখা খুং থাৱৰা
লুচিংবা অসিবু ইকাই যুয়ুৱা উংচো ওঁমো মহাৰী শৈৱেংগী লাইৱিক 'শৈৱম
শৈৱেং'দগী "লাক্ৰুবা" কৌবা শৈৱেং অমা ভাবুভুংদগী লৌখংচৱি)

লোক্ৰিবা

কৱিগীনো ইকাইগদবা মীনা নোক্ত্ৰবদা,
মীনা গুজবদা থবক গুমেং হোংবদা।
নোক্ত্ৰবগী ৱাহেৰু খনপনি পাউতাক্ৰি,
নোক্ত্ৰবশিন্দুনা নীংগনি চাৱো মৱপ্ৰি।
য়োংকী মথৌ শঙবনি খাঙেংগী ৱেফুনা।

লিজেঞ্জলগী মথৌ শঙভ নোক্ত্ৰবা হাৱেনো।
মীনা থাংগংপী ৱাহেৰু নীংউ নোক্ত্ৰবনি,
মী অদুৱনা খল্ল অখোইবা ৱেফুৱনি।
অদুৱত পাঙগনি থবক মীনা গুজবদা,
গুমেংগী নীংগেদগী ৱাহেইবা মীহেংবা
হীজম ইৱাবত

মণিপুৰী পাট্ৰে পাওৱৌ পাওতাক

- ১৭৮। অচোপ অৱেম খঙদব
-ইকাইবা খঙদবা, ময়াম থাংবা।
- ১৭৯। অচোৱা গাঙবা
-ফঙদা ৱাহে শীজয়গা গাঙবা (অকামপেং
গাঙবা)।
- ১৮০। অচোপ অৱেমু খঙত্ৰি কি শেত্ৰ
য়ামে।
-ফঙদবা লীচং শাজং চংপা, ইকাইবা

- ১৮১। অচোৱা খোঙমং ৱেংপনিবা ত্ৰুংগী
পুশি লবেল অকবা চংগপী।
-পুশ্বেল শেংগী ত্ৰুনা মীচং য়ান্দী।
- ১৮২। অচোৱা গাঙা গাঙলবস্তু ফঙদা লাকই।
-অচুৱা অশেংবা হায়গীসু ফঙদা লাকই।

পাঠ্যৱিকা উল্লা

লাইৱিকী মিমিং অৱোইবা খোঙচং
অইবা : থোকচোম মণিহাৱ (সোনি)
ফোঙবাঃ অশাংকম কম্মুনিংকেনস
মমলঃ লুপা ২৫০।-

শোখনিবা
ডা. লেশাংথেম তোশোন

ময়েক লানা উংলি। পুথিবীৰী ওঁমো ধৰ্ম, জা,
মৰোৱা অমদি ৰিংৱোৱেল মাৱদৰা মীওই কয়গা
লোয়ননা খেঙনৱক খিৱবী চৱিত্ৰ অমদি
খৌদোকপেং লাইৱিকপেং লাইৱিক অসিমা যাওৱি।
নোচুপেগী সভতা কয়গা শক খঙনক্ৰবা মজুনা
নোংপোক মায়িকৈদা চংহনৱা খৌৱাং পায়খংপা
লাইৱিকসিমা খেঙনগনি।

মণিপুৰী মথৌশাৰী মমল য়াৱব
লনশিং, পোক্ৰফম ৰাংলোদেশকী মথৌশাৰী কিভম
অমদি পুশি মইং অসিনচিবা কয়সু অইবনা
চেকশিমা য়েক্ত্ৰবা হোংনৱি। গৌহাটীয়া ৱতন
থিয়ামগী "থাউ সহাৱ" ৱেঙলুবদগী মৰৈবাৰী
কলা কৃষ্টিগী ফজবা কয়না অইবস্তু শুক্ৰংখি।
গৌহাটীয়া ভোঙবা চেফোং "ইফোং" গী এণ্ডিট
ডা. ফুৱিংশাৰম ৱাৱমগিগা উন্নক্ৰবা, কয়ামবা
মন্দিৱ ৱেঙলুৱা, গৌহাটীয়া নুমিং মৱিনি লৈৱিঙ
মতমদুদি মেমোৱিগী খোঙলুৱা লীবা ওঁমো থোকই।
নীংখিই-ব্ৰহ্মপুত্ৰগী ভোৰ্বোদা অক্ৰনা ফুকো
মখোয় অনীৰী অপাম-নুশিগী ৱাৱীনা মুংগুদনা
নীশিংবনী ঈচেলদা মশেক-মঙাল নাইনা গুডুনা
লৈৱিবদু। অমুকসু চংলুই মতম খৰা মহাজা
নুশিং-নুঙেলগী খোঙলোই ওইৱৰী কনাঙৰী
অগী ময়ুদা, অদুৰ পুয়মক অদু হৌখিৱগী নীংখি
সিচেলদা তাহৌবা মিমি নঙনা অহিংবগী ইনিমদি
খক লৈয়ু হাৱাৰা য়াৱবনি। অইবনা মশাগী অসোম-
অগাং লেবা চৱিত্ৰগী মনুংবা থোকখিবা অৱা-
নুঙাই কয়গী ময়েক লাৱবা স্মৃতি-অপোকপা
অপোকপীনা লৌখিবদা, তা নৱেন, আক্ৰ, প্ৰিটি
পটেল, শ্ৰাতি বেনাৰ্জি অমদি ৰক্ত পুত্ৰদগী
শমথৰকপা বৃগিগা তুৱেল ভোৰ্বোদা তাবা সাইন
১০০ কোনাৰা ঢাকা মশক অমসু ইংনবা
হোংনৱি। সেপ্টেম্বৰ ২৪, ২০০৩ তা ঢাকাদগী
ইন্দ্ৰপুৰী মতম মাউল্টেন কিংফম নেপালদা পুং
অমমথায়গী লৰীবা খোঙশালি। নেপালশিংগী
ব্যৱহাৰ ফজবা, যোং হাদবা, চীং-লোয়া মতৌৰ
অইবনা মীংখাৰি। অইবনী "অৱোইবা খোঙচং"
লাইৱিক। লমকোয় ৱাৰী অসি চু মুত্ৰগী
লমকোয়গী খোঙচং অমসু চু মুত্ৰা য়েকপা নাভে,
পুশিগী মৱনমা থাৱা হোয়া কুশিমা ৱেঙলিবকপগী
মীংয়েংসু যাওৱি।
আৱ জে নীতে

শৈৱেং

হিটলৰ
সোণিতা ৰাচপতি
হিটলৰ!
নঙ পোক্ৰমাজে
ঈনা চিৱা লৈজৰা
ঈমা মণিপুৰগী তম্পাকসিদি।
ঐ খঙই,
নঙ তশেংনা লাক্ৰে হায়বা
শক্ৰোন চামচামা লৌদুনা
নকোক চাম-চামা লোঙলদুনা।
ঐশ্বোয়েসে!
ঐশ্বোয়েসে ওইৱমাজে
নঙনা নপুৰী ৰীংপমখৈ
ওঙবস্তু অসেনবা পোকহৌবা
কনসেস্তেম কেপম নুশুগী
ৰুশি শিথ্ৰবা বিহুশিখি।
মদুনা ওইৱয়গী হাই
মপোকসিদি নঙনা অমুক
শেং চাকগী হক
ৱা গাঙলগী হক
খুৱ হোৱবগী হক ফাওবা
নোইমে নিদোলাদা ধৰিৱা।
চুৱা হায়সু হিটলৰ!
নঙ পোক্ৰবদা নত্ৰা তশেংনা
নঙগী থৱায় অমাত্ৰা
থৱায় চাম-চামা ওঁমুনা,
নত্ৰগপুং
অসুক চাওখংলবা যুগসিদি
নঙগী নঙমত্ৰা
কৱিগী থল্লনি লমদমসিদি।

থবকী কৈথেলদা
এম প্ৰেমচন্দ্ৰ

“থবক থবক ... থবক য়োঞ্জৱি
থবক য়োঞ্জৱি
লীশিং ৱাথৌগী হুফুগী ... লাখ'মগী
লৌবীয় লৌবীয়
অপাম অৱাশুৱতা লৌবীয়
থবক থবক ... থবক য়োঞ্জৱি”
লাইৱিকই লুংমাতা পাতৱিবদুনা।
মইহে মইহে হুপসিৱকই
পুমায়েম ভোশিঞ্জি
অভম অঙবনা অপাম অপাৰা
লৈনখি, শিৰিক'ফাও তানদনা,
হৱাও হৱাও চংখি
ময়ুম মায়িকৈ পানো।
খৰনা মমল হৱিৱি
পিগী সিলেগা, ইজংফা,
অগা খৰনা অজাওবগুম ফন্দি
লাপত্ৰাক কৈথেলগী চিদিই।
মত্ৰক্ৰুৱা, ফুংম য়েলোৱা অমখতি
মনাজা তাৱৱা নুশুং অমা
তাপ পায়খত্ৰুনা লংশিনখি
লুকমা পাতৱিবস্তু তয়া।

থবকী কৈথেলদা
এম প্ৰেমচন্দ্ৰ

মথজা অমুক চুখাং মকোয়।
নুশিগি অমনা অমুক,
নোংজাবিনা শল্লবা
নোচুপু থংবা অভিযাদগী
লেঙুনা চাইখৰক্ৰিবা সনা মুগী
নীশিৰিবা মশোক মঙালদুনা
শৰ্ভখি মালেমসে অহৌবা সনা মু
ঈশ্বিংগী মু কুশিখিবমইখে।
পুশি
সভাজিৎ খাঙেবম
কনাদা কৱি তৰীৱিৱা
কৱিনু কনাদা তৰীৱিৱা,
পোকপদগী পোলোইফাও
অনিবা অপাৰা অৱোৱনা,
লায়ৱ-ইনাকখুণ্ডনি পস্ত্ৰায়ুং
কয়ৱা থেংমামগী মতেংশিং
কনাদা মেচাকী মেখুশিং
পানমন য়াওন্ত্ৰবা পুশিগী থৱায়শিং,
গুমেগৌৱিৱা শিবা হেং তাইবং মপু
পিৱাং কয়সিগী লমনা!!
নিশা
লাইৱম তৱনীকাত
নঙগী মহাওপুয়া ফংলবা ঐশ্বে
ওঁসিসু হোৱা হোৱা তনৌলি মহাও।
ঐ থক্ৰুৱা অখীৱবা কৈঙম
পেনেবা নাইদে,
কাউবা গুমেং মহাও।

ইমানা গুইৱি গুসিসু
অভোম ৱোচেন

ঐশ্বোয়গী ইমানা
মতা ঐশ্বোয়গী মাৰ্ভসিদি
শীজবা লেপত্ৰি
খৰা লেভবা পিৱাং
মতা ঐশ্বোয়গীমক।
অদুৰ, পিৱালোভা
গুইৱিৱি লেপত্ৰি
কণাঙগা মতা অমগীমক
হোথোকপিনবা
ফিজি কন্ত্ৰেৰী মাণী পিৱাৰু।
ফজবা
সংগোলেশম সৱত
মালেমসে
মুত্ৰক মনু ময়ুৱবগী,
অকনবা ঞোঙলি অমা,
মনু হেং হৌখিবগা
শংৱোৱা অচিৱা অমগী মখাদা
তক্ৰৱা নোমাইজি চীশাং পৱেং।

ইমানা গুইৱি গুসিসু
অভোম ৱোচেন

মথজা অমুক চুখাং মকোয়।
নুশিগি অমনা অমুক,
নোংজাবিনা শল্লবা
নোচুপু থংবা অভিযাদগী
লেঙুনা চাইখৰক্ৰিবা সনা মুগী
নীশিৰিবা মশোক মঙালদুনা
শৰ্ভখি মালেমসে অহৌবা সনা মু
ঈশ্বিংগী মু কুশিখিবমইখে।
পুশি
সভাজিৎ খাঙেবম
কনাদা কৱি তৰীৱিৱা
কৱিনু কনাদা তৰীৱিৱা,
পোকপদগী পোলোইফাও
অনিবা অপাৰা অৱোৱনা,
লায়ৱ-ইনাকখুণ্ডনি পস্ত্ৰায়ুং
কয়ৱা থেংমামগী মতেংশিং
কনাদা মেচাকী মেখুশিং
পানমন য়াওন্ত্ৰবা পুশিগী থৱায়শিং,
গুমেগৌৱিৱা শিবা হেং তাইবং মপু
পিৱাং কয়সিগী লমনা!!
নিশা
লাইৱম তৱনীকাত
নঙগী মহাওপুয়া ফংলবা ঐশ্বে
ওঁসিসু হোৱা হোৱা তনৌলি মহাও।
ঐ থক্ৰুৱা অখীৱবা কৈঙম
পেনেবা নাইদে,
কাউবা গুমেং মহাও।

উৱমই ঐনা নোংমা
মুকিফুং নিশা

মীগা মীগা
নুশিনবা য়াৱবা সমাজসিদি
উৱমই ঐনা নোংমা
হুই অমোম অমনা
হৌদোং মতা অমবু
মখাদা নাওইনহৌৱেবা।
হায়নৱিকনি তাইবনা
য়েখনিবদা হুইগা হৌদোংগা,
উহুৱবু তাই ৱেংবম ঈনীওঁদিগা
কাউঙমদনা য়েঞ্জি থেংমোৱা দূয়গো।
কল্লক ঞৌৱনাৰা পুয়া নাথিথেনগা
মমা ওইবনী মিনুশিগী লীচিৎগা
পুনাংমাজে হুই অমোম
শামক ওইববসু
পেল্লিৱা মমাগী থেংমো।

উৱমই ঐনা নোংমা
মুকিফুং নিশা

মীগা মীগা
নুশিনবা য়াৱবা সমাজসিদি
উৱমই ঐনা নোংমা
হুই অমোম অমনা
হৌদোং মতা অমবু
মখাদা নাওইনহৌৱেবা।
হায়নৱিকনি তাইবনা
য়েখনিবদা হুইগা হৌদোংগা,
উহুৱবু তাই ৱেংবম ঈনীওঁদিগা
কাউঙমদনা য়েঞ্জি থেংমোৱা দূয়গো।
কল্লক ঞৌৱনাৰা পুয়া নাথিথেনগা
মমা ওইবনী মিনুশিগী লীচিৎগা
পুনাংমাজে হুই অমোম
শামক ওইববসু
পেল্লিৱা মমাগী থেংমো।

চৱোণসিদি সাহিত্যগী পাউ

সেপ্টেম্বৰ ১০, ২০১৬, ৰাঙ
মণিপুৰ সাহিত্য পৱিত্ৰ বিষ্ণুপুৰ মশানা
শীন্দুনা নুংখিল পুং ১ ৱোম তাৰা মতমদা
ৱোশিগি সিনেমা হোৱা বিষ্ণু পুৰনা
পাথ্যথোকখিবা খৌমম অদাদা ডাক্তৰ হাওব
ৱোসোনো ইন্দ্ৰাজিদি ইবা “পিজিং অপ ফ্ৰেম
ৰ ৱেট” হায়না মিংখোনবা লাইৱিক অমা
নেংবগা লোয়না শৈৱেং শৈৱিকগী খৌৱম
অমসু পাঙথোকখি। হায়ৱিবা শৈৱেং শৈৱিক
অসিদি লোঙান তোঙনবা অইবা-অইবী ২ ৬
না অমা মশানা ইজবা শৈৱেংখি পাথোক্ৰুৱনা
নুংগাইৱিবা শৈৱেং শৈৱিকগী খৌৱম অমসু
ওইখি। থৱাল মৱিক লেজজগী ৱিটিয়াৱ
ইংলিৎ কেলচৱৱ, ওইনাম মনিবাবু সিংহনা
শৈৱেং শৈৱিকগী খৌৱম অদুগী খৌৱম মপু
ওইখি।
সেপ্টেম্বৰ ১২, ২০১৬, নিংখৌকবা
ইবোনো য়ায়েল্লা ইবা “মণিপুৰী সাহিত্য
সমাজ লোচনা অমসুং অতৈ ৱাৱেংখিঃ” হায়না
মিংখোনবা লাইৱিক অমা বেং লিটৱেৱেগী

চৱোণসিদি সাহিত্যগী পাউ

ওডিটোৱিম, দি এম কলেজ কেম্পসতা হৌৱনী
মজুং ইমা মীয়ায়গা ফোঙদোক্ৰে।
লাইৱিক ফোঙবগী খৌৱম অসিদি মণিপুৰী
লোশোইজ এদভাইজৱি ৰোডকী কনডেনৱ,
নহাৱোল সাহিত্য প্ৰেমী সমিতি, ইফালগী
প্ৰিন্সিডেট, এল উপেন্দ্ৰ শৰ্মা অমদি দি এম কলেজ
ওফ আৰ্চিকী প্ৰো. এন প্ৰিয়োভ্ৰতনা মথং শিঙনা
অইখোইবা লেডবিৱকপা, খৌৱম মপু অমদি
লাইৱিকী মৱনমা ৱা গাঙবা ওইনা খৌৱমমদু
শৰুক য়াখি।
সেপ্টেম্বৰ ১৪, ২০১৬, হুশপ্ৰকৈ
এদভাক লিগেল ফোৱম মণিপুৰনা শীন্দুনা
ডাক্তৰ এন প্ৰমোতো ইবা “ছামেন ৱাইস ইন
মণিপুৰ” (ভোলম-১) অমসুং “গ্ৰোভেল জটিল
এন্ড ৱেল ওফ লো” হায়না মিংখোনবা লাইৱিক
অনী ফোঙবগী খৌৱম অমা মণিপুৰ প্ৰেস ক্ৰুৱ,
মোজোৱা খোঙল পাঙথোকখি।
খৌৱম অসিদি জটিল দলিউ এ শিশক,
ৱিটাৱ চীফ জটিল হায়া কোট ওফ ছটিসগৱ না
অখোইবা লেডবিৱকপা, প্ৰো. এন লোকেন্দ্ৰ,
শোয়নমা গুগনি।
ৰাজেন খুশুকচম

দিন, ফুল ওফ সোয়িয়েল সাইল, মণিপুৰ
য়ুনিভাৰ্চিটিনা অখৰবা লেডবিৱকপা অমসুং
এডভাক লিগেল ফোৱম মণিপুৰী ৱাৰ্জিং
প্ৰেসিডেট আই জুগেশ্বৱনা খৌৱম মপু ওইখি।
লাইৱিক অসিদি অইবা তা. এন প্ৰমোতো
মণিপুৰ হাৱেন ৱাইটকী মৱনমা টেন-টেননা
কৱিসু তোঁবা গুমেং, মসি লোণী মৱনমা
খিঙনিবা ৰাংপদগীয়া হায়বা মিংহেং অসি
অখোইবা লেডবিৱকপা, খৌৱম মপু অমদি
নেংদুনা মীয়ায়গা থৱনবা হোংনজৰনি হায়খি।
ইন্দ্ৰিয়গী মনুদা পীকত্ৰবা ষ্টেট অসিদি হায়েন
ৱাইটকী মৱনমা এন জি ও শিঙী মপাল
কৱি অমদি মখোয়না নীওইবনী মায়োক্তা
চ খিৱবা নীওং-নীনেগী ৰৌদোকশিং
মায়োক্ৰিৱা অদুগী ফাইলিং ময়াম অট
লাইৱিক অসিদি ইথোকচবনি। চীফ গ্ৰেট
ওইখিবা দলিউ এ শিশক, তা হায়বসিদি
নীওইবস্তু ডাকপী-সেনবীনা কয় যাওৱি।
মৱম অদুনা লো হায়সি ঐশ্বোয়না খঙবা অমদি
নেংবা চঙই। গুশি পুথোক্ৰিগা লাইৱিক অসিদি
অপাৰা যুথিৎমজা য়ায়া পাক-শমা খঙনবা
শোয়নমা গুগনি।